

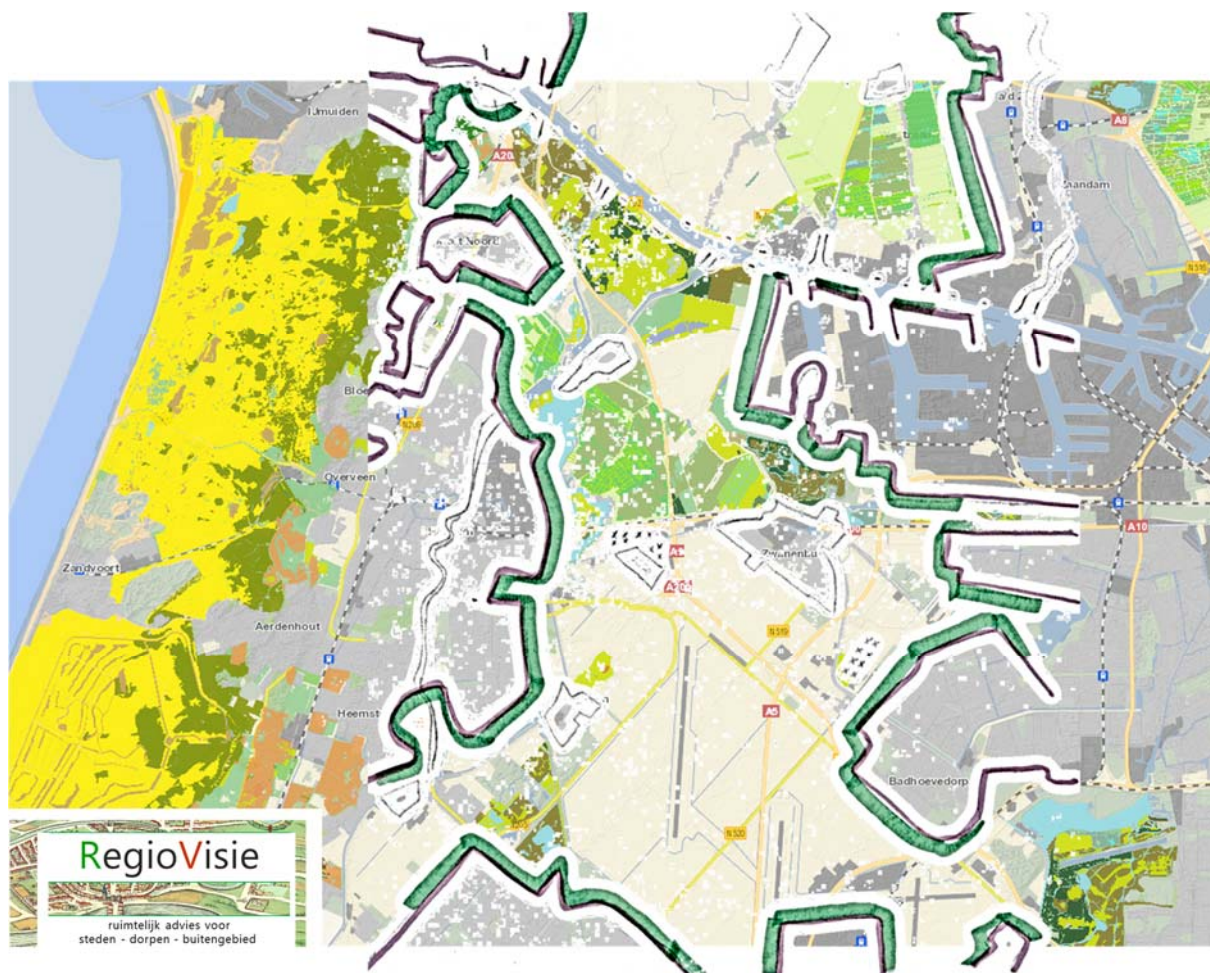
Routeboekje naar Visie Spaarnwoude Park 2040

Contourennotitie:

inhoudsopgave voor de visie

Deze contourennotitie is geschreven in de vorm van een geannoteerde inhoudsopgave voor de op te stellen gebiedsvisie voor Spaarnwoude Park 2040. De volgorde in de hoofdstukken en onderwerpen is bedoeld als routeboekje, om in stappen tot bestuurlijke keuze te komen over de ontwikkeling van het gebied. Een aantal onderwerpen is nader toegelicht om de bedoeling en beoogde koers te verkennen.

Alle **onderwerpen met en streep in de kantlijn** zijn van belang om in een vroeg stadium bestuurlijk te toetsen op wenselijkheid, reikwijdte, accentlegging e.d.

Routeboekje naar Visie Spaarnwoude Park 2040

Contourennotitie: voorgestelde inhoudsopgave voor de visie

Natuurinclusief recreëren: van een gebied buiten de stad naar een park binnen de stedenring

Inhoudsopgave routeboekje

Samenvatting routeboekje	3
<i>Aanleiding en doel</i>	3
<i>Voorstel opbouw visie</i>	4
Voorstel inhoudsopgaven met toelichtingen aandachtspunten	6
<i>Inleiding</i>	6
<i>Uitgangspunten</i>	6
<i>Trends en ontwikkelingen</i>	8
<i>Inhoudelijke opgaven</i>	9
<i>Ambities</i>	9
<i>Ontwikkeldrichtingen</i>	11
<i>Geldstromen</i>	12
<i>Organisatie en borging</i>	13
<i>Planning</i>	14

Samenvatting routeboekje

AANLEIDING EN DOEL

Visie vanuit bestaande kwaliteiten

Het Spaarnwoude recreatie- en natuurgebied van de toekomst bestaat voor het overgrote deel al.

In de rijkdom van de rust, het groen met hier en daar een 'rauw randje' zit de verdere transformatie besloten die het park voor de vele gebruikers vertegenwoordigd. Jong en oud, stil en actief, recreatief en natuurminnend; tegen de zes miljoen bezoeken verspreiden zich jaarlijks over de activiteiten, de wegen en paden, de velden en het water. Met de sterk groeiende aantallen nieuwe inwoners en huishoudens die de Metropoolregio Amsterdam (MRA) verwacht te huisvesten, worden dat er naar verwachting steeds meer.

Zeker waar de openbare ruimte kwalitatief mooi en goed onderhouden is en meegaat met de tijd, zullen de Velsenaren, Amsterdammers, Haarlemmers, Zaankanters en de Haarlemmermeeders – iedereen uit de stedenring - hun parken blijvend opzoeken om simpelweg te wandelen, hond uit te laten, te fietsen, paard te rijden of anderszins te sporten, te zonnen, picknicken, zwemmen of ergens wat te eten en te drinken. Met ondernemers, organisaties en particulieren geven we het park in een 'nieuwe' visie verder vorm. Zo zijn op 3 oktober jl. stakeholders uit het hele park bij elkaar gekomen na aftrap door voorzitter dhr. Tekin van het Recreatieschap. Zij maken door in het gebied te werken het park een attractief gebied voor natuurinclusieve recreatie nu en in de toekomst.

Ondernemer Spaarnwoude: 'We moeten het hebben over kwaliteit'.

<i>Oppervlakte</i>	<i>3.515 hectare werkgebied, 2.216 hectare beheergebied en 163 hectare water</i>
<i>Aantal bezoeken</i>	<i>5.823.000</i>
<i>Specifieke voorzieningen</i>	<i>Onder meer informatieboerderij Zorgvrij, golfbanen, skibaan, verblijfsrecreatie, maneges, klimwand, evenementen</i>
<i>Deelnemers gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude</i>	<i>Gemeenten Velsen, Amsterdam, Haarlem, Haarlemmermeer (voorheen Haarlemmermeer en Haarlemmerliede & Spaarnwoude), Provincie Noord-Holland</i>

Nieuwe visie? Van denken naar doen

'Nieuw' staat tussen haakjes, want zoals de ondernemers, organisaties en particulieren in het gebied al terecht aangaven: de visies die specifiek over Spaarnwoude gaan of waarin Spaarnwoude wordt meegenomen of genoemd, hebben elkaar sinds de aanleg van het recreatiegebied opgevolgd. Wat is er dan nieuw aan deze visie?

Er is veel in beweging. Nederland van het gas af. De Omgevingswet die per 1 januari 2021 ingaat als de grootste wetgevingsoperatie ooit op het gebied van de fysieke leefomgeving. Vele gemeenten die al in 2030 energieneutraal willen zijn. Tegelijkertijd een grote toename in (gespreide) ruimteclaims voor wonen, toerisme en bedrijvigheid met de bijbehorende bereikbaarheidsopgave. Een gebied dat ooit gecreëerd is als recreatieve bufferzone tussen de steden onderling, is meer en meer uitgegroeid tot een landschap met waardevolle natuurwaarden. Natuur die door ons als mens is ingevuld.

Het Rijk, wij als provincie en gemeenten denken niet alleen met onze inwoners, organisaties en ondernemers na over een goede balans tussen wonen, werken, recreëren en natuur, we doen er met deze visie ook wat aan, door samen doelbewust ruimte en activiteiten te bevorderen die natuurinclusieve waarden toevoegen aan de bestaande kwaliteiten van rust, groen en het 'rauwe randje'. De Metropoolregio Amsterdam is daarbij de aanjager. De rijdende trein is al het voorwerk dat al is verricht met, voor en door alle participanten, ook in voorbeeldgedrag, zoals de verduurzaming van het kantoor van Recreatie Noord-Holland.

Het bijgevoegde inspiratie-ambitiedocument 'Spaarnwoude Park laaglanden en hooglanden' en de vertaling van dit beeld in de voorliggende contourennotitie kan daarbij de inspiratie bieden om daadwerkelijk de stap te maken van denken naar doen. Een stap waar eerdere visies niet of onvoldoende tot gekomen zijn. Een pragmatische werkwijze om met elkaar als actie-eigenaren van en in het park een toekomstbestendig recreatief gebied te realiseren dat niet 'buiten de stad' ligt, maar volop binnen de stedenring, natuurinclusief actief is en fungeert als een modern groen netwerk.

Vrijwilliger Spaarnwoude: 'Dankzij al die activiteiten blijft Spaarnwoude in beeld'

Verder optimaliseren; vertrekpunt

Transformeren vanuit bestaande kwaliteiten betekent dat we bestaande plannen en denkrichtingen als vertrekpunt nemen en inspelen op actuele ontwikkelingen als het Natuur Netwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur), Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT) en ontwikkelingen in het kader van de MRA. Hierbij ervaren we de inbreng van inwoners, organisaties en ondernemers als essentieel. Om te denken, maar vooral ook om te doen.

De ambities die we naar elkaar toe uitspreken in dit visieproces knopen we graag vast aan een aantal scenario's, oplopend van een beetje ambitie tot redelijk ambitieus. Afhankelijk van wat we vanuit de genoemde rijkdom en waarden van het gebied willen doorontwikkelen of als laag over de huidige lagen willen aanbrengen. Een ding weten we daarbij zeker: de tijd staat niet stil. Een duurzame toekomst voor een park dat zo uniek is en zo centraal gelegen, begint vandaag.

VOORSTEL OPBOUW VISIE

Brede blik op gebied en door ontwikkeling

Het voorstel is de visie op te stellen met een brede blik. Zoals de schets op de voorzijde van deze contourennotitie uitdrukt, is de insteek ruimer te kijken dan alleen de gronden van het schap. De groene en open gebieden binnen de stedenring kunnen versterkt worden in hun onderling verband. De brede blik houdt ook in dat Spaarnwoude Park als volwaardige speler aan tafel zit in de ontwikkeling van de MRA en er in dat kader ook (meer) regionale afstemming komt op spreiding van recreatiefuncties.

Bij het opstellen van de visie worden diverse trends en ontwikkelingen gewogen en een plek gegeven. Als antwoord op bovengenoemde verstedelijkingsdruk vanuit de MRA, gaat het om borging en ontwikkeling van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving, met (meer) ruimte voor gevarieerde recreatie en vrijetijdsmarkt. Dat wordt een wisselwerking tussen openbare voorzieningen en

particulier ondernemerschap in beleving en activiteiten. Daarnaast zijn er nieuwe ruimtevragers: duurzaamheid en ecologische variatie. Duurzaamheid heeft betrekking op de vraag hoe Spaarnwoude kan bijdragen aan bijvoorbeeld energietransitie, waterberging, circulaire ontwikkeling en biologische voedselvoorziening voor omliggende dorpen en steden. Zonder een 'wisselgebied' te worden dat gebrek aan ambitie elders op dit vlak compenseert, maar vanuit eigen kracht. Ecologische variatie heeft betrekking op het onderkennen en onderscheiden van in de loop der tijd ontstane biodiversiteit en natuurinclusieve recreatie. Dit kan door in de visie te zoneren waar groenvoorzieningen inmiddels (of potentieel) intrinsieke natuurwaarden hebben en waar groen een parkfunctie heeft en ten dienste staat van het leidend recreatief gebruik.

Samengaan recreatie en natuur in beeld

Bij de inhoudelijke opgaven van de visie wordt sterker en laagsgewijs in beeld gebracht hoe recreatie en natuur samengaan. De oorspronkelijke gebiedsfunctie (openluchtrecreatie) en het toegenomen belang (natuur) worden bijvoorbeeld gelegd naast de (nieuwe) behoeften van recreanten en bestaande belangen ondernemers en bewoners. Wat wordt er straks leidend? En welke maatregelen kunnen in ieder geval ingezet worden om de gebiedswaarde te verhogen? Waar zit nog bewegingsruimte en wat is in beton gegoten?

Vanuit de trends en opgaven worden de mogelijkheden voor ontwikkelingsambities op een rij gezet. Daarbij wordt sterk geleund op beleid dat al is vastgesteld en ideeën die al eerder verwoord zijn, maar nog niet tot uitdrukking zijn gekomen in gebiedsontwikkeling of projecten. Onder de kop 'Ambities' wordt verkend hoe breed of ruim we stappen kunnen inzetten om stedelijk-recreatief gebruik verder te kunnen vormgeven. Dit gebeurt in de context van een zich ook ontwikkelende omgeving qua duurzaamheid, landbouw en biodiversiteit. Via participatiegesprekken wordt de rol van ondernemers hierbij belicht, alsmede de kansen hen deelgenoot te maken en nieuwe ondernemers te verleiden in te stappen. In dat licht past een aanscherping van wat de verantwoordelijkheden van de overheid en verantwoordelijkheden van particuliere ondernemers zijn. Daar past tevens bij een helder beeld te verzamelen wat de economische impact is van ondernemers op het gebied en ten bate van het landschap. Bij de ambities wordt ook voorgesteld nadrukkelijker in te gaan op de onderscheidende identiteit van het gebied, als drager in de beeldvorming en koers. Dit kan bijvoorbeeld door *gebiedsbranding* op de rijke cultuurhistorie van het gebied en het verhaal van het gebied zichtbaar maken: oer-IJ, indijking, Spaarndam, Holland op zijn smalst, Stelling van Amsterdam e.d.

Richting en keuzes

Vanuit de ambities worden ontwikkelrichtingen beschreven en met diverse kaarten de opgave voor Spaarnwoude Park verbeeld: een waardenkaart, duurzaamheidskaart, netwerkenkaart, ruimteclaimkaart en visiekaart. De visiekaart vormt het eindresultaat na afweging. Hierop komen keuzes, zonering en prioriteiten te staan. De visiekaart wordt samengesteld op basis van een 'confrontatie' van de andere kaarten – afgestemd op ander geldend beleid.

Tot slot zal in de visie verder verkend worden wat gebiedskeuzes kunnen zijn, gedreven vanuit het initiëren van meer geldstromen. Zijn er – vanuit opbrengsten geredeneerd – extra keuzes nodig over bijvoorbeeld meer evenementen, meer actieve sporten en toeristische attracties met bijbehorende faciliteiten, mogelijkheden voor nieuwe tijdelijke woonvormen, uitbreiden verblijfsrecreatie en experimenteerzones voor innovatie en energieopwekking?

Voorstel inhoudsopgave visie met toelichtingen aandachtspunten

1. Inleiding

- 1.1 Startpunt: inspiratie-ambitiedocument “Spaarnwoude Park laaglanden en hooglanden”(2018)**
- 1.2 Participatie: inbreng van ideeën inwoners, ondernemers en belanghebbenden**
- 1.3 Stappenplan: van inspiratiestuk naar visievorming**
 - 1. Ambitiedocument: inspiratie voor koers naar de toekomst
 - 2. Contourennotitie: routeboekje, kaders verkennen, doorkijk naar visie
 - 3. Schets op hoofdlijnen: eerste vertaling in woord en beeld
 - 4. Conceptvisie: discussiestuk
 - 5. Visie Spaarnwoude Park: strategie op ontwikkeling, uitvoering, financiering en beheer
 - 6. Koersdocument: Visie +
 - a. uitvoeringsprogramma (inclusief meerjaren investerings- en onderhoudsplannen)
 - b. verankeren in omgevingsvisies en -plannen provincie en gemeenten
 - c. keuzes voor deelplannen: bv. beeldkwaliteitsplan, ecologisch plan, economisch plan

2. Uitgangspunten

- 2.1 Belangrijkste bestaande plannen en denkrichtingen als vertrekpunt:**
 - o Visie In de branding van de stad (recreatieschap Spaarnwoude, 2008),
 - o Natuurvisie Spaarnwoude (recreatieschap Spaarnwoude, 2010),
 - o Visie Groengebied Amsterdam-Haarlem 2040 (bufferzone; 2013)
 - o Noordzeekanaal gebied (NZKG) (2013)
 - o Metropolitane landschap (MRA, 2016)
 - o Ruimtelijk-economische ontwikkelstrategie (REOS, Rijk, 2017)
- 2.2 Actuele ontwikkelingen in Spaarnwoude:**
 - o Wijziging provinciale ruimtelijke verordening: differentiatie binnen NNN (WKW)
 - o Infrastructuure plannen: MIRT NowA, A9, N202
 - o Update MRA: in kaart brengen van grote ruimtelijke opgaven die druk leggen op en perspectieven bieden voor landschappen en recreatiegebieden. Onderdeel hiervan is een gebiedsatelier Spaarnwoude.
- 2.3 MRA als aanjager voor ontwikkeling: meer inwoners, meer recreatie, toerisme spreiden**

De visie heeft als subtitel: ‘Van buiten de stad naar binnen de stedenring’. Spaarnwoude heeft een unieke centrale ligging binnen de stedenring Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk, Velsen, Haarlem, Haarlemmermeer (en Amstelveen). Een cirkelvormige agglomeratie die de komende twee decennia groeit met een kwart miljoen inwoners, met de bijbehorende behoefte aan een kwalitatief hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving in hun ‘central park’. De metropoolregio Amsterdam wordt daarbinnen beschouwd als de (toekomstige) verzameling van toplocaties, die in onderlinge (digitale) connectie talent aantrekt, Nederland internationaal laat concurreren en de stad ondertussen transformeert tot een zogeheten duurzaam productielandschap. Voormalige haven- en industriegebieden worden daarbij versneld in ontwikkeling gebracht. Kennis is de belangrijkste vestigingsfactor. Het recreatiegebied Spaarnwoude is de grootste, meest centrale plek in de stedelijke

metropoolring: een ‘binnentuin’ in activiteiten, beleving en herkenning op duurzame innovatie. Spaarnwoude leent zich bij uitstek voor het bereiken van een aantal energie- en klimaatdoelstellingen van de stedenring in het algemeen en de aan het recreatieschap deelnemende gemeenten in het bijzonder. Bij de verknopingen van talent en concurrentiekracht hoort een visie die niet alleen gaat over hoe natuur- en recreatieontwikkeling samen oplopen, maar ook hoe ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, economie, mobiliteit en toerisme een plek kunnen krijgen. Kortom over rentmeester en gastheerschap in de meeste brede zin van het woord.

2.4 Brede blik

- o Spaarnwoude Park als volwaardige speler in de ontwikkeling van de MRA

Toelichting: recreatiegebieden zijn relatief kwetsbaar voor druk van andere functies. Infrastructuur, hoogspanningsleidingen, economische uitbreidingen (haven), woningbouw e.d. worden relatief makkelijk aangelegd in de groene omgeving. Tegelijk wordt de beschikbaarheid van schone, veilige en aantrekkelijke groengebieden - in combinaties van recreatie en natuur - toenemend verlangd. De beleving van rust, openheid en openlucht-activiteiten, in een duurzame leefomgeving rondom steden, is speerpunt in het vestigingsbeleid voor (nieuwe) inwoners in de MRA. Groen-recreatieve gebieden zoals Spaarnwoude zullen om die reden niet langer als stiefkindje, maar als volwaardige speler een rol moeten hebben in de ontwikkeling van de MRA en besluitvorming op het gebied van verstedelijking, economie en infrastructuur.

- o Spaarnwoude Park is ruimer dan alleen de gronden van het schap

Toelichting: de groene zone tussen de stedenring is dusdanig groot en potentieel, dat het noopt tot een visie op het geheel, verder dan alleen eigendoms- of beheergrenzen van verschillende gebiedspartijen. Recreatieschap Spaarnwoude neemt als grote gebiedspartij het initiatief voor een visie en wil haar beheergebied afstemmen op de groene omgeving van de gehele zone en toewerken naar een integraal beeld. Door de (fysieke) verbinding te leggen met alle groengebieden in de stedenring, wordt het voor de recreant een doorlopende structuur, die niet ‘versnipperd’ is door de willekeur van beheergrenzen.

- o Regionale afstemming spreiding recreatiefuncties binnen MRA, w.o. Park 21^e eeuw

Toelichting: aansluitend op de 2 punten hierboven, is afstemming in programmering en spreiding van recreatiefuncties belangrijk. Het maakt het totaal aan groengebieden rijker en beter en levert voor de MRA-recreant een helder palet aan mogelijkheden. De recreatiegebieden dienen hetzelfde hoofddoel en zijn er voor dezelfde MRA-consument. Wat de gebieden altijd gemeen zullen hebben is het bieden van ontspanning, groen en rust aan de regiobewoners en zijn bezoekers. Wat de gebieden verschillend maakt is de identiteit en het eigen speciale aanbod aan mogelijkheden. ‘Interne’ concurrentie (vissen in dezelfde vijver) tussen de groengebieden in bijzondere toeristisch-recreatieve functies is niet wenselijk.

3. Trends en ontwikkelingen

- 3.1 Verstedelijking MRA
- 3.2 Schone, gezonde, veilige en duurzame leefomgeving
- 3.3 Gevarieerde recreatie (extensief, intensief, sport)
- 3.4 Vrijtijdsmarkt: ondernemerschap in beleving en activiteiten
- 3.5 Nieuwe ruimtevragers (inleiding op 3.6, 3.7 en 3.8)
- 3.6 Duurzaamheid: bijdrage aan energietransitie en klimaatadaptatie (w.o. waterberging) en circulaire ontwikkeling

Toelichting: binnen elk gebied in Nederland zal bepaald moeten worden of het een functie kan hebben in de actuele opgaven voor een duurzame samenleving. Spaarnwoude kan op gebiedsniveau compensatie organiseren om tot een energie- en CO2-neutraal gebied te komen. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen en plaatsen van zonnepaneelvelden, geothermisch, energieopslag, waterberging voor piekopvang, CO2-reductie (laagveen, bospercelen), duurzame landbouw. Dit vraagt letterlijk om ruimte en om selectie bij ondernemersplannen. En het zal gestroomlijnd moeten worden met landschapsambities (openheid) en recreatie- en natuurwaarden.

- 3.7 Landbouw dichtbij: biologische voedselvoorziening voor omliggende dorpen en steden

Toelichting: in aansluiting op het vorige punt is biologische voedselvoorziening en streekproductie een thema dat onderscheidend ingezet kan worden in Spaarnwoude. Een sterk thema kan zijn dat alle (agrarische) ondernemers in het gebied een duurzaam plan hebben en starten of omschakelen naar circulair produceren. De opkomende behoefte van consumenten is dat voedsel met weinig milieudruk (transport) en dichtbij is geproduceerd. Kunnen we er naar toe dat ondernemers in de stedenring afspreken hoofdafnemer te zijn van in Spaarnwoude geproduceerde voeding?

- 3.8 Ecologische variatie: intrinsieke natuurwaarde; beeldkwaliteit (esthetische waarde); medegebruik (recreatieve waarde)

Toelichting: het beleid voor behoud van landschappelijke openheid (bufferzones) tussen de steden geldt sinds 1958. Grote delen van bufferzone Spaarnwoude zijn sinds de jaren '70 ontwikkeld als recreatiegebied. Op voormalige stortheuvels en landbouwgronden in de IJpolders is een parkaanleg ontworpen met diverse gebruiksfuncties voor openluchtrecreatie. In de loop der tijd zijn de aangelegde bosschages en oeverzones uitgegroeid tot groen met diverse natuurwaarden. Er is een gradatie in biodiversiteit in de ontstane natuurwaarde (van monofunctioneel tot divers), maar dit vormt slechts beperkt een leidraad voor ontwikkeling. Dit wordt o.a. teruggezien in de discussies rondom het Natuurnetwerk Nederland (NNN), waarbij al het groen in Spaarnwoude één etiket krijgt (voor de een als waardevol groen en voor de ander niet meer dan decorgroen). Door in de visie aandacht te gaan geven aan

ecologische variatie, kan duidelijk gemaakt worden waar de groenvoorziening inmiddels (of potentieel) intrinsieke natuurwaarden heeft, waar groen een parkfunctie heeft (beeldkwaliteit / esthetische waarde) en waar het ten dienste staat van het recreatieve gebruik.

4. Inhoudelijke opgaven

4.1 Oorspronkelijke gebiedsfunctie (openluchtrecreatie) en toegenomen belang (natuur)

- o Lagen in beeld: hoe gaan recreatie en natuur samen?
- o Druk 'van buiten': wat zijn de nieuwe behoeften van de recreant?
- o Druk 'van binnen 1': wat is de (potentiële) ecologische waarde van het gebied?
- o Druk 'van binnen 2': bestaande belangen ondernemers en bewoners
- o Wat is leidend?

4.2 Welke maatregelen tenminste nemen om gebiedswaarde te verhogen: uit oogpunt van landbouw, biodiversiteit en stedelijk-recreatieve waarde (uitloopegebied, toerisme)?

Toelichting: ook zonder visies en toekomstplannen zijn er diverse maatregelen op te pakken die zondermeer een meerwaarde zijn voor het gebied en niet hoeven blijven liggen. Het zijn structuurverbeteringen of ontwikkelingen die 'in ieder geval' ontworpen en uitgevoerd kunnen worden om de gebiedsfuncties te verbeteren of beter op elkaar af te stemmen. Met andere woorden, het vormt een minimumscenario van afspraken en acties waar landbouw, natuur en/of recreant direct profijt van zullen hebben. In deze paragraaf van de visie worden daar de belangrijkste voorstellen voor op een rij gezet.

4.3 Waar zit nog bewegingsruimte? Andersom: wat is in beton gegoten?

4.4 Open vraag over gebiedsidentiteit: Spaarnwoude positioneren en profileren als één geheel of op specifieke (losstaande) trekkers?

5. Ambities

Toelichting: de onder 3 beschreven trends en ontwikkelingen zijn herkenbaar en passend bij de ontwikkeling van Spaarnwoude en omliggende groengebieden. Spaarnwoude Park heeft intrinsiek alles om de opgaven van de aan het recreatieschap deelnemende gemeenten en de MRA mee te helpen verwezenlijken: duurzaamheid, landbouw, biodiversiteit, stedelijk-recreatief; niet als 'wisselgebied' maar vanuit eigen kracht. Onder de kop 'Ambities' wordt verkend hoe breed of ruim we de stappen daartoe inzetten (helpt het om te werken met mogelijke uitnodigingsscenario's?). Wordt vooral gericht op de kerntaken van het schap of zijn er daarnaast specialisaties en extra mogelijkheden haalbaar die passen bij het gebied? De diverse opinies en ideeën hierover halen we op bij stakeholders, raden- en Statenleden en (andere) belanghebbenden.

Voorbeeld:

Uitnodigingsscenario's	'Beperkt'			'Meer'			'Ruim'		
Scenario 1									
Scenario 2									
Scenario 3									
Scenario ?									
Toelichting:									

5.1 Natuurinclusieve recreatie: over initiatieven die zowel natuur als recreatie kwalitatief versterken (van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits')

	'Beperkt'			'Meer'			'Ruim'		
<i>Uitnodigingsscenario voorkeur?</i>									
<i>Toelichting</i>									

5.2 Grootstedelijke ontwikkeling: bijdrage aan energie- en klimaat-, economie-, bereikbaarheid- en woningmarkt doelstellingen stedenring

	'Beperkt'			'Meer'			'Ruim'		
<i>Uitnodigingsscenario voorkeur?</i>									
<i>Toelichting</i>									

5.3 Ondernemers verleiden: randvoorwaarden stellen, mogelijkheden bieden

	'Beperkt'			'Meer'			'Ruim'		
<i>Uitnodigingsscenario voorkeur?</i>									
<i>Toelichting</i>									

5.4 Bestaande en nieuwe initiatieven: duurzaamheid als basiskenmerk

	'Beperkt'			'Meer'			'Ruim'		
<i>Uitnodigingsscenario voorkeur?</i>									
<i>Toelichting</i>									

5.5 Onderscheidende identiteit / gebiedsbranding: (erfgoed)verhaal van het gebied zichtbaar (oer-IJ, indijking, Holland op zijn smalst, Stelling van Amsterdam e.d.)

	'Beperkt'			'Meer'			'Ruim'		
<i>Uitnodigingsscenario voorkeur?</i>									
<i>Toelichting</i>									

- o Krachtige en goed bewaarde structuren als uitgangspunt voor verdere ruimtelijke ontwikkeling: liniedijk/stelling van Amsterdam, grote waterlopen, historische IJ-dijken: landschappelijke eenheden die het gebied een (groter) kader geven als thema en als structuur;
- o Landschappelijk contrast vergroten tussen veenweidegebied en groen parkgebied;
- o Poorten en ankerpunten op de rand van de steden: redenen om in het gebied te willen zijn. Van daaruit recreanten verleiden om verder het gebied in te gaan;
- o Lange verbindingslijnen herkenbaar maken: ter versterken van het recreatieve netwerk en verminderen naar binnen gekeerde losse recreatiegebieden;
- o Ontsnipperen, verbinden en profileren: visuele identiteit en aantrekkelijkheid;
- o Landschap in beeld: voormalig schiereiland Buitenhuisen, gaaf poldertje Uiterdijken, meer profiteren van het bestaande kanaallandschap e.d.

Toelichting: een visie wordt in de uitvoering gedragen vanuit een collectieve identiteit, waarbinnen Spaarnwoude Park een verbindende kracht kan zijn. Ontwikkelingen hebben gemotiveerde initiatiefnemers nodig die zich samen gecommitteerd voelen aan doel en

resultaat. Ontwikkelingen hebben actie-eigenaren nodig die vanuit een gedragen visie helder kunnen verwoorden wat hun bijdrage is en wat ze nodig hebben.

Op die manier wordt ook het ontwikkelvraagstuk beter gedefinieerd en de werkzaamheden aan (het werkelijk laten worden van) de visie beter ingekaderd en kostenbewust uitgevoerd. Commitment organiseren vindt plaats in de vorm van een vooronderzoek naar de zogeheten 'mentale begrenzing' van een gebied op basis van de typische eigenheid van de plek (genius loci). Dat onderzoek bestaat uit twee belangrijke componenten:

- o BrandMapping - In welke context moet het aanbod ontwikkeld en vermarkt worden? Wat zijn de kansen voor Spaarnwoude Park als bindende factor binnen het gebied en binnen het grotere verband van de Metropoolregio? Op deze manier wordt de potentie in kaart gebracht.
- o BrandScan - Wat is het huidige aanbod binnen het gebied (mede toegespitst op toerisme & recreatie, w.o. horeca). Welke sterke merken bepalen nu al het beeld binnen het gebied.

6. Ontwikkelrichtingen

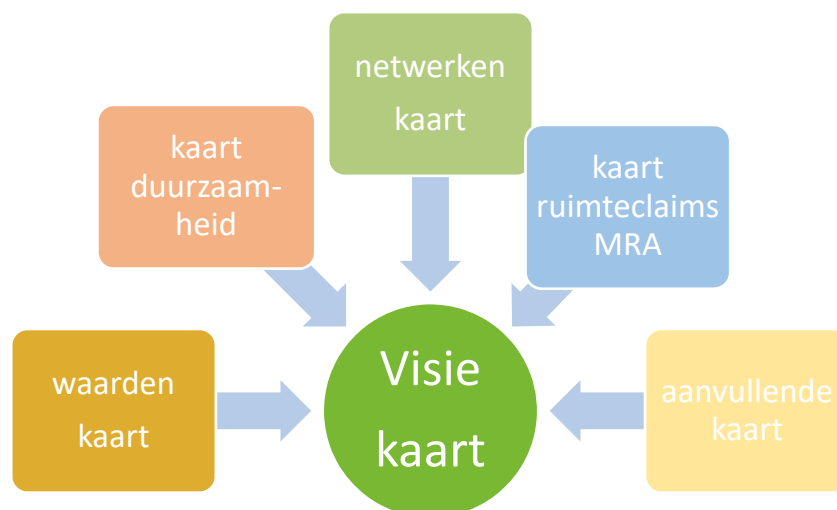
6.1 De ambities vertalen (vergelijking met trekharmonica; als we werken met mogelijke uitnodigingsscenario's)

6.2 Van "van alles een beetje" naar een "top 5": op welke kernwaarden richt het schap zich?

6.3 Laaglanden en hooglanden (werktitel voor gebiedsverdeling)

6.4 Waardenkaart, duurzaamheidskaart, netwerkenkaart, ruimteclaimkaart en visiekaart

Toelichting: aan de hand van vijf of meer kaarten kan de opgave voor Spaarnwoude Park worden weergegeven: een waardenkaart, duurzaamheidskaart, netwerkenkaart, ruimteclaimkaart en visiekaart. De visiekaart vormt het eindresultaat na afweging. Hierop komen keuzes en prioriteiten te staan. De visiekaart wordt samengesteld op basis van een 'confrontatie' van de andere kaarten – afgestemd op ander geldend beleid.

6.5 Zoneren als hulpmiddel: de visiekaart kan uitgedrukt worden in een zoneverdeling om per functie of gebiedstype keuzes te maken, bijvoorbeeld in:

- o recreatiewaarde, landschapswaarde en natuurwaarde;
- o beheergericht en ontwikkelgericht: waar behoud en versterking van het landschap en waar verandering en ontwikkeling van het landschap?;
- o luw - druk, open - besloten, zichtlijnen - coulissen e.d.;
- o extensieve recreatie, dagrecreatie (toerisme), verblijfsrecreatie.

Geldstromen

7.1 Budget voor instandhouding en ontwikkeling van het gebied (inleiding)

7.2 Open vraag: als financiering afdoende zou zijn, welke functies of gebruik zou dan

- o niet worden toestaan,
- o worden gereduceerd,
- o worden uitgebreid?

Toelichting: indien de budgettaire ruimte beperkt blijft omdat er geen of weinig extra geld gegenereerd kan worden bijvoorbeeld uit inkomsten uit het gebied zelf, zal tenminste ingezet worden op de voorstellen die in paragraaf 4.2 genoemd zijn. De ambitie ligt hoger, dat is waar de visie op gericht zal zijn. Het is daarbij wel van belang in beeld te hebben welke functies er niet zouden komen of zelfs geschrapt zouden worden, als budget geen item zou zijn. Met andere woorden, welke functies zouden toegelaten worden omwille van opbrengsten en niet zozeer als gebiedseigen behoefte (of zelfs geweld aandoend aan de oorspronkelijkheid van het gebied)? Door dit in beeld te brengen wordt meer geobjectiveerd waarom bepaalde ontwikkelingen in de visie komen en in gang worden gezet. Anderzijds, wat zou er uitgebreid of toegevoegd worden als geld geen beperking zou zijn?

7.3 Ontwikkelmogelijkheden om inkomsten en bestedingsruimte te vergroten:

- o meer evenementen
- o meer actieve sporten met bijbehorende faciliteiten
- o mogelijkheden voor nieuwe woonvormen: autarkisch, tijdelijk, nieuwe landgoederen
- o spin-off bestaande toeristische attracties (meer bezoeker, langer vasthouden)
- o uitbreiden verblijfsrecreatie (bestaand en nieuw): hotel, recreatiewoningen, kamperen
- o Kansen voor innovatie, energieopwekking, free-zones

7.4 Het net en de mazen: verantwoordelijkheden overheid, verantwoordelijkheden particulieren

Toelichting: de ontwikkeling van het gebied kan zich richten op twee niveaus: de grote structuren en tussenliggende gebruiksgebieden. Dit wordt omschreven als het 'net' en de 'mazen'. Het net is het raster door en rondom Spaarnwoude van sterke lijnen en plekken. Het gaat bijv. om cultuurhistorie, water, bomenrijen, fiets- en wandelroutes en plekken voor (passieve) openluchtrecreatie. In de komende jaren worden deze aangeheeld, verlegd of verbeterd tot robuuste lijnen en plekken. Het net omvat alle maatschappelijke functies (voor het algemeen belang) waarvoor het schap het voortouw neemt en rekening mee houdt in haar meerjarenopgave. De 'mazen' zijn alle gebieden en plekken tussen het netwerk. Daar zijn ondernemers, eigenaren, huurders en/of belangenorganisaties verantwoordelijk om voor het gebied te zorgen. In de mazen zijn alle extra's, gebruiksmogelijkheden voor specifieke

behoeften, invullingen of opgaven: actieve sporten, horeca, indoor, toeristische activiteiten, landbouw, natuur. Hier wordt ruimte gegeven voor marktinitiatieven of beschermingsregimes (natuur) binnen enkele spelregels.

7. Organisatie en borging

8.1 Gedeeld eigenaarschap overheden

8.2 Verankering in omgevingsvisies en -plannen provincie en gemeenten

8.3 Volwaardige rol Spaarnwoude in de ontwikkeling van de MRA en besluitvorming op het gebied van verstedelijking, economie en infrastructuur

8.4 Afgestemde programmering recreatiefuncties binnen MRA

Toelichting: welke samenwerking in en tussen organisaties en welke governance hierbij heeft het realiseren van onze ambities nodig? Onder de kop 'organisatie en borging' onderzoeken we met elkaar welke taak en rolverdeling onze ambities het meest vooruit helpen. In het AB van het recreatieschap heeft de voorzitter (gedeputeerde) nu de rol van 'dedicated' bestuurder namens de groep van bestuurders voor het visietraject om maar een voorbeeld te noemen als het gaat om de governance. De besluitvorming over de visie en het uitvoeringsprogramma zullen naadloos op elkaar aan moeten sluiten, inclusief de vertaling daarvan in Omgevingswet-instrumenten als omgevingsvisies (huidige structuurvisietrajecten) en -plannen (huidige bestemmingsplantrajecten). Bestuurders in het AB, hun colleges en raden zullen worden uitgenodigd daarin samen op te trekken om het collectieve belang van Spaarnwoude voor het realiseren van hun gezamenlijke (en daarmee ook hun individuele) ambities vorm te geven.

Planning

In juli 2018 is in het AB (richtinggevend) ingestemd met proces Koersdocument Spaarnwoude Park en vrijgeven van het inspiratie-ambitiedocument voor het vervolgtraject naar een Visie+ Spaarnwoude Park 2040 (een visie inclusief uitvoeringsprogramma en verankering). Op basis van dat besluit worden de volgende stappen in 2018 en 2019 als leidraad gehanteerd:

